

SERRA D'OR

**Lluís Pasqual, home de teatre.
Vint anys de Vilaweb.
Premis Crítica «Serra d'Or».**

665

paraules que redactà el 1972, les excursions que relatà, en general d'una manera molt abreujada, a partir del 1923 són només una part de les moltes que va anar fent, i a partir d'un cert moment deixà d'anotar-les o en donà només unes dades brevíssimes, que ens permeten, però, saber que aquestes activitats continuaren durant l'estada de Coromines a l'Argentina i als Estats Units. Hem d'agrair enormement a Josep Ferrer i a Joan Pujadas la feina de transcriure aquests textos i d'identificar-hi els acompanyants de Coromines, sovint persones ben conegudes del món polític i del món intel·lectual. No cal dubtar que aquesta obra, complementada amb un bon nombre de fotografies, serà de lectura obligada no solament per als qui s'interessen per la figura de Joan Coromines, sinó pels interessats en l'excursionisme en les seves facetes més diverses.– F.A.

El patrimoni eclesialístic de Girona durant la guerra civil

Joaquim Nadal i Farreras - Gemma Domènech i Casadevall

Patrimoni i guerra. Girona 1936-1940

Ajuntament de Girona, 2015.

Aquest breu volum, molt ben il·lustrat, resumeix amb claredat i amb una documentació excel·lent la sort del patrimoni de l'Església de Girona durant la guerra civil iniciada el 19 de juliol de 1936. No insisteix gaire a repetir les xifres ben conegudes i ben estudiades d'esglésies cremades, d'objectes destruïts o de sacerdots i religiosos assassinats o perseguits, sinó que estudia a fons tot el que es va fer des de la Generalitat per protegir el patrimoni artístic –en l'aportació de Girona a la famosa exposició d'art medieval català a París i en les vicissituds del retorn d'aquest material– utilitzat primer per la propaganda republicana i després per la propaganda franquista, en sentits lògicament divergents. Té un interès molt particular l'apèndix documental que transcriu les actes de la Comissió del Patrimoni Artístic i Arqueològic de Girona des del setembre de 1936 fins al març de 1938, font molt utilitzada a l'obra. Encara que els autors es refereixen a Girona, cal no oblidar que un dels protagonistes és Joaquim Folch i Torres, que des de Barcelona va tenir cura des de molts punts de vista de la protecció d'un patrimoni que la incultura i la barbàrie van malmetre massa sovint.– B.B.

Francesc de Castellví i la guerra de Successió

Les narracions històriques de Francesc de Castellví. Episodis de la guerra de Successió.

Textos escollits

Edició a cura de Mercè Morales Montoya

Traducció al català

d'Antoni Dalmau

Generalitat de Catalunya,

Barcelona, 2014.

Entre l'abundosa bibliografia generada per la commemoració del tricentenari de la conquesta de Barcelona el 1714 per les tropes de Felip V, hem de destacar aquesta acurada tria de textos d'un historiador austriacista, Francesc de Castellví i Obando (Montblanc, 1682 - Viena, 1757), les obres del qual –conservades manuscrites a l'Arxiu Estatal Austríac de Viena– constitueixen potser el conjunt més excepcional d'informació sobre la guerra de Successió i ben en concret sobre les seves repercussions a Catalunya. Les extenses narracions de Castellví foren utilitzades àmpliament per Salvador Sanpere i Miquel en la seva obra fonamental *Fin de la nació catalana* (1905), però no han estat mai editades d'una manera completa i resulten del tot

inasequibles als no especialistes. Per això hem d'agrair d'una manera especial al comissari del Tricentenari, Miquel Calçada, que encarregués a la historiadora Mercè Morales Montoya la selecció i anotació d'un seguit de fragments de l'obra de Castellví, redactada sempre per anys, que ens permeten conèixer un tast important de la seva visió dels esdeveniments, que s'inicia a l'època del «príncep Pelai» i estudia les relacions entre Castella i Catalunya fins a Ferran el Catòlic i els seus descendents, però que es concentra sobretot en la Catalunya borbònica i austriacista (1700-1714). Mercè Morales no solament ha afegit notes que permeten identificar personatges i entendre mots ara no habituals, sinó que quan cal resumeix en poques ratlles el contingut dels textos no traduïts, a fi que el lector pugui seguir bé el fil de tota la història. L'obra va acompanyada d'unes il·lustracions excel·lents, d'una àmplia cronologia i d'una bibliografia essencial. Tot plegat constitueix una aportació de primer ordre per a la millor comprensió de la història de la Catalunya del segle XVIII, que en molts aspectes condiciona la dels segles posteriors.– G.B.

Beato Francisco Castelló Aleu

SERVIDOR DE DIOS HASTA LA MUERTE

ROMUALD M. DÍAZ CARBONELL

Biografia de Francesc Castelló, beat lleidatà que va morir afusellat el setembre de 1936. Traducció castellana ampliada i posada al dia.

En coedició amb la Comissió Pro Canonització del Beat Francesc Castelló

Publicacions de l'Abadia de Montserrat - comanda@pamsa.cat - www.pamsa.cat

